

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ascensus Moysis in montem Seu De Oratione Tractatus Tribus Stationibus ac vijs Purgatiua Illuminatiua Vnitiua distinctus

Crombecius, Johannes

Avdomari, 1618

2. Eiusdem divisio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38133

SECTIO SECUNDA.

Divisio Orationis.

Divisio. I. Illud ergo in confesso sit, orationis formam in petitione consistere; Pro varietate tamen subjectæ materiæ, aliorumve objectorum illam diversa nomina, partesq; sortiri. Hinc Divus Paulus ita Timotheum suum instruit; *Obsecro igitur primum omnium fieri obsecrationes, orationes, postulationes, gratiarum actiones, pro omnibus hominibus.* Hortatur etiam Philippenses, iisdem usus nominibus, *ut in omni oratione, & obsecratione, cum gratiarum actione petitiones eorum innotescant apud Deum.* Solent homines à Deo aut bona precari; aut mala deprecari, atq; ut hæc a se amoliantur, rogare. Eadem verò aut præsentia sunt, aut futura, Itaq; Deum precamur ut nobis bona largiatur, non tantum impræsentiarum, sed ut in futuro, adveniat regnum eius, fiat sanctissima ipsius voluntas. **PETITIO** seu postulatio, parum à priori differre videtur, etsi nonnulli Patres diversa conijciant, Obsecrationes, ad deprecationes malorum tam præsentis, quam futuras, Augustino auctore, referri posse videntur; quales hæc sunt, *ne nos inducas in tentationem: Libera nos à malo.* Actio gratiarum ab alijs facile distinguitur. Estq;

1. Timo.

2. nu. 1.

Philip. 4.

6.

1.

in Ora-

tionem.

2.

Postula-

tionem.

3.

Obsecre-

tionem.

epist. 50.

qu. 5. ad

Paulin.

cetes

ceteris posterior; impetratis per alias petitionum formulas fruatur, auctoriq; beneficii gratiam animam memorem, gratumq; rependit. 4. Gratia-
rū actia.

2. Dividi etiam potest oratio in mentalem & vocalem: & hanc quidem non pure vocalem; non enim oratio est, quæ sola voce constat: eadē verò a ratione, a mente, a pia voluntate non proficiscatur: sed utraq; coalescat necesse est, si orātes coram Deo haberi velimus. Et si oratio obligatoria sola voce cōstet, graviter delinquit, qui attentionē adhibere negligit. Tales sunt qui officium divinum, res alias peragendo, alijs colloquendo persolvere nituntur. 2. Divisio

Oculi stultorum vsq; in fines terre. De stultorum illorum numero sunt, quorum oculi varie circumferuntur orationis tempore, dumq; externa hauriunt, gratiam, quæ alioqui de cælis distillaret excludunt ac profundunt. Si verò oratio libera sit, non idcirco orantes culpa caremus, si vel spontē, vel negligentia nostrā animum aliud transferamus. Oratio obligato-
ria.

Quid enim dementius quam (Deo inspectante, audiente, attendente quid dicamus, quid petamus) nos ipsos quasi à nobis, nostroq; instituto, subrahēre, atq; subducere? Ridiculum id est, meritòq; Deus subsannans, nobis hæc regeret. Prov. 17
24.

Populus hic labijs me honorat; cor autem eorum longē est à me. At de his postea. Liberæ

3. Mentalis, à mente oritur, & dicitur. Tres animæ

Populus hic labijs me honorat; cor autem eorum longē est à me. At de his postea.

3. Mentalis, à mente oritur, & dicitur. Tres animæ

3. Mentalis, à mente oritur, & dicitur. Tres animæ

3. Mentalis, à mente oritur, & dicitur. Tres animæ

3. Mentalis, à mente oritur, & dicitur. Tres animæ

3. Mentalis, à mente oritur, & dicitur. Tres animæ

3. Mentalis, à mente oritur, & dicitur. Tres animæ

3. Mentalis, à mente oritur, & dicitur. Tres animæ

3. Mentalis, à mente oritur, & dicitur. Tres animæ

3. Mentalis, à mente oritur, & dicitur. Tres animæ

NVI
446

Tres mi-
ne po-
tie con-
currunt
ad ora-
onē men-
talem.

Idē ali-
dua, ima-
ginativa,
& appe-
titiva.

animæ facultates eam perficiunt, memoria
nempe, intellectus, & voluntas. Memoria
res præteritas representat. Intellectus discer-
tit; Voluntas probat vel improbat; & si bona
ea sint, reficitur. Ad lendæ ad hanc mensam
aliæ duæ facultates, imaginativa, nempe, &
appetitus inferior. Quæ duæ, etsi ex se capa-
ces non sint virtutis, licet nec rationis, multum
tamen iuvant ad virtutum complementum:
nam imprimis, intellectus sine speciebus,
quæ à sensibus per phantasiam eliciuntur,
operari nihil poterit. Quæ oculis, auribus,
gultu & alijs sensibus hauris, ea colligit ima-
ginativa: & dum intellectus quippiam cõci-
pere vult, ijs utitur necesse est, formatq; ex
ijs, species intellectuales, discurret, & ante-
cedentibus consequentia nectens, aliquid
concludit ac statuit. Appetitus sensivus
suo pte genio ad res infimas propèdet, & ani-
mum ad eas pertrahit; multumq; oblitit,
ne assurgat mens nostra ad considerationem
rerum æternarum. Si sensum fieri possit, vt
a suetudine atque usu, qui in parte superiori
delectationē stabilē generat, etiam facultates
inferiores in partem deliciarum pertrahan-
tur; haud dubie operationes mentales, mi-
nori difficultate, majori voluptate, comple-
buntur; Totusq; homo feretur in Deum, di-
cetq; cum Davide: *Cor meum, & caro mea ex-
ultaverunt in Deum vivum.* Et licet animalis ista
pars

Psal. 83.
3.

pars, canis nomine digna censeatur; *nonne & Matt. 19
catelli edunt de micis quæ cadunt de mensa domino-
rum suorum?* 27.

4. Præcipue ergo facultates quæ ad orationem mentalem ordinarie concurrunt, sunt intellectus, & voluntas. Intellectus verò ut divina ista pertractet, opem ac subsidium ordinis superioris requirit; nempe lucem quoddam ac species divinas, quæ similitudinem quandam habeant rerum, quæ sensibus percipiuntur: ut si Deum concipiat, apprehendet immensam quandam lucem implentem omnia; Si animam Beatæ Virginis, efformabit augustissimam Reginam, regio cultu decoram. Quia sine phantasmatum ope, intellectus caligat; ut in conceptibus naturalibus; ita longe magis in supernaturalibus qui sine luce aliqua superioris ordinis elici non possunt. Et hæc quidem via ordinaria.

5. Non enim abbreviata est manus Domini, *In raptu* ut non possit mentem nostram supra sensus *species in* elevare, & species omnino cælestes desuper *tellectua* effundere, quæ dependentiæ istius à sensibus *es in-* defectum suppleant. Verùm quia hæc ad *fundi.* miracula referuntur, & supra naturam sunt, præcepta de his dare nec volumus, nec possumus. Multum est quod divina bonitas dignatur haud rarò nos visitatione gratiæ suæ, eòq; frequentius ac copiosius, quo nos paratiores ac capaces exhibuerimus. Quod fiet

NVI

446

*Dispositi-
ones ad
auxilia
superna-
turalia
recipien-
da.* fiet si peccata, eorumq; occasiones, studio-
sius fugiamus; Si cum timore ac tremore sa-
lutem nostrā prosequamur; Si de nostra vir-
tute ac meritis diffidi; Ipe. n. omnē in Deum
conijciamus; Si sedulō auxiliū, opemq; cē-
līs advocemus; Si omni animi submissione
spir. tui sancto locum prębeamus; Si operibus
bonis intenti, Deum nobis adiscamus, eiq;
domiciliū pręparemus; Si deniq; grati,
memoresq; donorum, perpetuō ei gratias tā-
quam omnium auctori referamus.

*Volunta-
tes ope-
rationis
gratiam
requirūt* 6. Quod ad alteram facultatē attinet, quam
volūtatē esse insinuavimus; illam primas
tenere, vt in omni actione tanquam liberta-
tis originem; ita & maxime in oratione mē-
tali certum est. Eius enim est, ceteras facul-
tates incitare, movere, applicare, ac se psam
adiungere aliarum conatiōis. Et quamvis
ex proprijs viribus elevari non possit ad inti-
mam cum Deo unionē, rē adeo sublimē, vt
pote ordinis superioris naturam omnem ex-
cedentis: facienti tamen quod in se est, Deus
non denegat gratiam, quæ gratia in eo con-
sistit, vt cum luasione ac rationibus ab intel-
lectu divinitūs illuminato manantibus, flectatur
sensim voluntas elevata, divina quadā
ope ac viribus cęlitūs datis; quibus & assur-
git & incēditur amore decori cuiusdam pro-
positi. Nec ista insensibiliter adveniunt:
Habet enim & animus sensus suos; alioquin
cur

cur David diceret: *Cor meum & caro mea exultaverunt in Deum vivum: Et quam magna multitudo dulcedinis tue Domine, quam abscondisti timētibus te perfecisti eis qui sperant in te?* 1. It ergo voluntas vt principum operationis, & actio-
 num suarum subiectum: ita etiam spiritualis gaudij, omnifq; fructus emergentis sedes ac receptaculum.

SECTIO TERTIA.

De Oratione Vocali.

7. **A**ltera huius divisionis pars, vocalem nobis simul ac mentalem orationem proponit. Huic etymon non male quadrare videtur. Orationis enim vocem D. Hieronymus ab oris ratione derivatam, iuxta grammaticos arbitratur: Atq; adeo oratio nō tantum oris sonus dicendus erit, sed et rationis: quod ita Apostolus expressit. *Psallam spiritu, psallam & mente;* & regius Propheta. *Servire Domino in timore: & in conspectu Angelorum psallam tibi.* Psallere ad vocem pertinet, cetera ad mentē. Quare ita nō orat vocaliter, qui partis alterius seu mentis functionem ac rationis cooperationem omittit, isque minimē orare convincitur. Atq; vt utilitates orationis mentalis in suum locum proprium reijciamus; id in præsentiarum dicendum occurrit; Orationem
 Oratio,
 oris ratio
 Epis. 159
 ad Cypr.
 1. Cori.
 14. 15.
 Psa. 2. 11
 Psal. 137
 2.
 voca-

NVI

416